

SVAR FRA NORSK HUSKATTFORENING PÅ EN FELLES HØRINGSUTTALELSE FRA NORGES JEGER- OG FISKERFORBUND OG NORSK ORNITOLOGISK FORENING DATERT 25.07.01 VEDRØRENDE LANDBRUKSDEPARTEMENTETS UTVALG OM EIERLØSE/FORVILLEDE KATTER

Norges Jeger- og Fiskerforbund (NJFF) og Norsk Ornitologisk Forening (NOF) presenterer et felles høringssvar datert 25.07.01 på høringen fra Landbruksdepartementet. Høringssvaret er presentert på NJFFs internettside. Jeg vil begrense meg til i denne omgang å kommentere svaret kun på et par punkter.

Innledningsvis beklager de at naturforvaltningssiden ikke har fått den oppmerksomhet som den burde og blitt tatt med på høringen. Til det er å si at en representant fra Direktoratet for naturforvaltning var med i utvalget. Dernest påstår de at de i motsetning til utvalget mener at huskatter skal være eiet. Naturligvis mener også utvalget at katter skal være eiet! Det er jo en av grunnene til at utvalget har blitt satt ned; nemlig å redusere antallet bortkomne og lidende katter som har kommet bort fra sine eiere. Dernest påstår de at flere studier viser at huskatter og hjemløse huskatter tar store mengder fugl og pattedyr, og at de på denne måten påvirker den naturlige faunaen direkte eller gjennom konkurranse med naturlige hjemmehørende arter. Endelig samlet konklusjon fra NJFF og NOF er slik:

Forvillede og/eller eierløse katter representere en reell trussel mot det biologiske mangfoldet. Samtidig er en slik tilstand ikke forsvarlig mht dyrevernmessige prinsipper. NJFF og NOF slutter seg til det generelle prinsippet at biologisk forurensning, herunder introduserte skadedyr, skal bekjempes. I tillegg er vi enige om at human avlaving vil være en viktig virkemiddel i dette arbeidet, både for å holde bestander av disse eierløse huskatter i sjakk og samtidig lindre lidelsene disse blir utsatt for.

NJFF og NOF er enig i forslaget om at alle eiere av huskatt blir pålagt å gi dyret et identifikasjonsmerke.

Etter en gitt tidsfrist for gjennomføring av ID-merking, skal det settes i verk tiltak hvor man under kontrollerte former foretar innfangning og avlaving av eierløse/forvillede huskatter. I praksis vil det si alle huskatter uten identifikasjonsmerke.

Til påstanden om at katter er en trussel mot fugl er dette å si:

Katter tar bare de fugler som er så svake at det likevel er et tidsspørsmål før disse fuglene ville ha blitt tatt av større fugler.

I Politikens Kattabog (1994) er gjengitt en undersøkelse fra Tyskland, hvor mageinnholdet fra 165 hjemløse katter ble analysert. Resultatene viste rester av fugl hos 18 katter og av villkanin 16. Derimot ble det funnet rester av hele 360 mus. Det heter for øvrig i denne bok at en katt "sjelden er i stand til å fange en sunn, utvokst fugl", og at "dens sanser og jaktinstinkt først og fremst er tilpasset musejakt".

Svenske katter tar om lag rundt 10 millioner småfugl hvert år. Det er et siffer som ikke er grepet ut av luften, sier dosent Søren Svensson, forsker ved det etologiske institutt ved Universitetet i Lund. Han synes ikke at den svimlende sum av 10 millioner småfugl er alarmerende. "Det er bare en brøkdel av fuglebestanden i landet", sier han. Katter forekommer kun rundt bebyggelse. På steder med mange katter kan det innvirke på fuglebestanden, men vi behøver ikke være urolige for fuglenes eksistens. En katt tar i gjennomsnitt 11 fugler pr. år. Halvparten tar de med hjem og viser frem, halvparten spiser de opp på stedet. Søren Svensson har sammenlignet engelske, amerikanske og svenske

undersøkelser. Og det man vet om småfugler i Sverige er beroligende for kattene sin del. Etter hekkingen finnes det om lag 500 millioner småfugler i landet. 300 millioner av dem dør av ulike årsaker i løpet av sitt første år. Kattene står altså for 2 % av fugledødeligheten. Småfugler har andre fiender enn katter. Deres egne "slektninger", spurvehaug og spurveugle nøyer seg ikke med et snitt på 11 fugler i året.

Påstanden om at katten er en introdusert art og klassifiserer til biologisk forurensning, er vel litt for ytterliggående til å bli tatt alvorlig i år 2001.

En annen konklusjon er : "At etter en gitt tidsfrist for gjennomføring av ID-merking, skal det settes i verk tiltak hvor man under kontrollerte former foretar innfangning og avlaving av eierløse/forvillede huskatter. I praksis vil det si alle huskatter uten identifikasjonsmerke".

Til dette er å si at forarbeidene til viltloven bygger åpenbart på at forvillede katter omfattes av viltloven og følgelig er fredet. I begynnelsen av 1970-årene kom det også et forslag fra jegere og ornitologer om at katter måtte skytes fordi de tok så mange fugler og små pattedyr. I NOU 1974 : 21 ble det derfor foreslått som et unntak fra fredningen , at grunneieren kunne skyte omstreifende katt på egen grunn fordi katter blir av enkelte ansett for å være et skadelig rovdyr for skogsfuglunger , fasan , raphøns og hareunger og ikke bare et selskapsdyr. I Ot.prop. nr 9 for 1980 -81 ble forslaget inntatt som § 52 i utkast til ny viltlov som et unntak fra fredningsbestemmelsene. Avlivningsadgangen for grunneieren var ny i forhold til dagjeldende lovgivning. Forslaget vakte et ramaskrik da det ble kjent. Det ble forkastet under stortingsbehandlingen , og ble ikke lov. Det er viktig å merke seg at forslaget ikke innebar at andre enn grunneieren kunne avlive kattene. Videre er å merke at avlivningsforslaget var firedobbelt begrenset : avlivningsretten tilkom bare grunneieren , skytevåpen var nødvendig , gjaldt kun omstreifende katt og felling kunne bare skje på egen grunn.

At en katt som eier ikke har merket, skal drepes på grunn av eierens uansvarlighet, faller på sin egen urimelighet og vil rettslig sett aldri bli tillatt.

Jeg advarer NJFF og NOF ut fra ovennevnte igjen å foreslå forslag som bygger på gammeldagse oppfatninger og tankemodeller som ikke hører hjemme i vår tid. De siste års utvikling innen dyreetikk, etologi, moral og juss sier at dyr er følede vesener og ikke ting. Det bør NJFF og NOF merke seg og la katten få leve merket eller umerket og som fuglefanger i det små.

Med vennlig hilsen

Bodil Eikeset, leder
Norsk Huskattforening
Vestlisvingen 100
0969 Oslo

